

Rick (49) was tot voor kort een 'gewone' vrouw. Getrouwd, met kinderen. 'Ik paste me aan, maar ik wist dat het niet klopte.'

Tekst: Pam van der Veen

Een jaar geleden heb ik het mijn echtgenoot verteld. 'Ik ben een man. Geboren in een vrouwenlichaam.' Ik nam aan dat ons huwelijk met deze mededeling voorbij was. Op zijn steun had ik niet gerekend, maar dat het zó erg zou zijn, had ik niet verwacht. Hij begon te huilen en te hyperventileren, kon het niet accepteren, wilde het niet accepteren. En dat is nog steeds zo. Hij schaamt zich, voelt zich bedonderd, heeft er geen enkel begrip voor. 'Ik ben toch geen homo,' zegt hij. Ik snap dat het een enorme klap voor hem is, maar ik heb hier ook niet voor gekozen. En al verafschuwt hij me nu, er staat ons nog wel iets te doen: de kinderen inlichten. Ik heb mijn hele leven geprobeerd aan een beeld te voldoen. Het beeld van een vrouw. Ik wilde mijn moeder niet teleurstellen, dus als zij zei dat een broek niks voor meisjes was, trok ik braaf een jurkje aan. Een tijdje wilde ik vrachtwagenchauffeur worden, maar daar moest iedereen zo hard om lachen dat ik het niet nog eens durfde zeggen.

Ik paste me aan, maar ik wist dat het niet klopte. Dat gevoel stopte ik weg, zoals ik ook verdrong dat ik ongesteld werd en borsten kreeg. Zo gênant. Ik wilde het gewoon niet weten. Ik droomde van kleine borsten, of liever nog: géén borsten. Soms was ik vanbinnen woedend omdat ik een vrouw was. Dan ging ik die boosheid verstandelijk beredeneren en probeerde ik juist trots te zijn op mijn vrouwelijkheid. Zo hoorde het immers? Ik las boeken met titels als *Kom in je vrouwelijke kracht*, droeg hoge hakken, had lang haar, make-up en sieraden – maar ik bleef onzeker. Ik kijk graag naar vrouwen, vooral als ze zich goed kleden. Zoals ik naar andere vrouwen kijk, zo keek ik ook naar mezelf: van buitenaf. En dat zag er best goed uit, ik mocht er zijn. Maar als ik van binnenuit ging voelen – dan was het helemaal niet goed. Ik voelde me altijd wankel.

Ik trouwde en kreeg kinderen. Het zal wel iets hormonaals zijn, maar mijn zwangerschappen zijn de enige momenten geweest waarop ik gelukkig was in mijn vrouwenlijf. Daarna sloop de onzekerheid er weer in. Aan de buitenkant zag het er prima uit, maar ik zat niet lekker in mijn vel. Ik begreep weinig van andere vrouwen, voelde me niet thuis in hun gezelschap. Shoppen? Ik kreeg nog liever een wortelkanaalbehandeling! Bij mannen was ik meer op mijn gemak; hun manier van zitten, praten, met elkaar omgaan. Op een dag was ik aan het lunchen met een vriend. Hij zei: 'Het lijkt wel of jij de man bent en ik de vrouw!' Gewoon, zomaar een opmerking. Maar bij mij viel toen het kwartje. 'Ik ben een man,' dacht ik. In de dagen daarna vielen alle puzzelstukjes in elkaar. Nu snapte ik het! Dáárom had ik me mijn hele leven ongemakkelijk gevoeld. Ik was zó blij. Ik voelde totale euforie.

Opluchting. Bevrijding. Vanaf dat moment heb ik de emoties toegelaten die ik eerder wegdrukte. Van de ene dag op de andere kon ik geen rokken of jurken meer dragen. Ik had altijd lippenstift op, maar opeens zag ik Barbie in de spiegel. Ik kón het niet meer. Ik heb mijn make-up weggedaan, mijn haar afgeknipt en draag geen sieraden meer. Maar als ik binnenkom, komt er nog steeds een vrouw binnen. En dat vrouwenlijf, daar kan ik nu niet meer mee leven. De geest is uit de fles. Die borsten, daar word ik helemaal beroerd van. Die horen daar niet. Een piemel? Voor mijn gevoel heb ik er één, althans, dat geven mijn hersens door. Laatst las ik erover: het fenomeen fantoompenis. Helemaal gelukkig was ik, een feest van herkenning. Daar staat tegenover dat ik in het café nu helemaal niet meer naar het damestoilet wil.

'Ik begreep weinig van andere vrouwen. Shoppen? Ik kreeg nog liever een wortelkanaalbehandeling'

Ik heb het mijn ouders, zussen en een paar vrienden verteld, en iedereen reageert fantastisch. 'Ach, lieverd toch,' zei mijn moeder. 'Mij maakt het niet uit, je bent gewoon mijn kind.' En: 'Heb ik toch nog een zoon!' Alleen mijn man trekt het niet. Hij vindt me zwak en egoïstisch, en zegt dat ik het geluk van de kinderen (10 en 12) boven dat van mezelf moet stellen. Dat ik in elk geval de komende vijf jaar moet doen alsof er niets aan de hand is. Maar dat is voor mij geen optie, ik kan er niet meer tegen vechten. Het zal voor de kinderen niet makkelijk zijn, maar ik denk dat ze het wel accepteren. Ik zie er niet tegenop om het ze te vertellen. Liefst samen met mijn man. Maar hij kan het vooralsnog niet opbrengen.

Hoe het verder ook loopt: ik ga het medische traject in. Over anderhalf jaar kom ik in aanmerking voor hormoonbehandeling, een jaar later pas voor operaties. Dat lijkt me het moeilijkst: door de hormonen ga je vermannelijken, je krijgt beharing, je stem gaat omlaag, maar je hebt nog steeds borsten. Ik heb geen idee hoe ik er over twee jaar uitzie, maar dat baart me geen zorgen. Het maakt me geen donder uit. Ik ben liever een lelijke man dan een mooie vrouw. Mijn leven lang ben ik onzeker geweest. Maar nu ben ik volkomen zeker van mijn zaak. Ik ben niet bang voor wat me te wachten staat, voel geen enkele twijfel. Dit is de weg." ■